

**2008. GADA PAPILDU VĀRDNĪCAS
SKAIDROJOŠĀS PIEZĪMES**

SKAIDROJŠĀ PIEZĪME

I. SKAIDROJOŠĀS PIEZĪMES PAR A–M IEDAĻU, KAS ATTIECAS UZ PIEGĀDĒM UN CELTNIECĪBAS DARBIEM

Papildu vārdnīcai ir 19 iedaļas (un 42 grupas). Dažas iedaļas vairāk izmanto, lai papildinātu piegāžu un celtniecības darbu aprakstu, piemēram, A–M iedaļu, kā arī pakalpojumu aprakstu, piemēram, P–U iedaļu.

Tādu iedaļu kā M iedaļu “Pārējie apzīmētāji transportam” var izmantot, lai sniegtu piegāžu vai pakalpojumu kodu sīkāku aprakstu.

Papildu kodi ir vispārīgi un nav paredzēti, lai tos pielīdzinātu konkrētam kodam galvenajā vārdnīcā. Lietotājiem ir ieteicams izmantot to apzīmētāju papildu vārdnīcā, kas visprecīzāk atbilst viņu vajadzībām, ar nosacījumu, ka tas pieder pie iedaļas, kura ir saderīga ar galvenās vārdnīcas koda nozīmi.

A IEDAĻA. MATERIĀLI

A grupa. Metāls un sakausējums

Pie šīs grupas pieder:

- parastie metāli, piemēram, alumīnijs, niķelis un zelts;
- metāla sakausējumi, piemēram, tērauds, misiņš.

B grupa. Nemetāls

Šī grupa ietver apzīmētājus nemetāla materiāliem, piemēram:

- tādiem plastmasas izstrādājumiem kā poliesteris, polietilēns un PVC;
- akmenim, piemēram, granītam, slāneklim;
- kokam, piemēram, bambusam, korķim un skujuoku koksnei;
- dabiskām šķiedrām, piemēram, zīdam un vilnai.

Papildu definīcijas

- **Stikla iekšējās daļas**: nelielas stikla daļas, bieži vien noapaļotas, ko var ievietot izolācijai jebkurā ierīcē, piemēram, vakuumtraukos vai elektrolīniju armatūrā.

B IEDAĻA. STĀVOKLIS, FORMA, IEPAKOJUMS UN NOFORMĒJUMS

A grupa. Stāvoklis

Pie šīs grupas pieder:

- noformējums un fiziskās īpašības, piemēram, karsts, auksts, šķidrums, ciets un mīksts;
- stāvoklis, piemēram, putekļi/pulveris, lietņi un stiepi;
- bāzes materiāla īpaša sagatavošana, piemēram, ar pārklājumu, neapstrādāts un vulkanizēts.

Papildu definīcijas

- **Neapstrādāts**: produkts vai materiāls, attiecībā uz kuru veikts pirmās pakāpes pārveidošanas process.
- **Pārstrādāts**: produkts vai materiāls, attiecībā uz kuru veikts pārveidošanas process.
- **Attīrīts**: produkts vai materiāls, attiecībā uz kuru veikts pilnīgs pārveidošanas process, lai to attīrītu no piemaisījumiem.

B grupa. Forma

Pie šīs grupas pieder visa veida ģeometriskās formas, piemēram, apaļš vai kvadrāts.

C grupa. Iepakojums un noformējums

Pie šīs grupas pieder:

- **iepakojums**, piemēram, turzās, kartona kārbās, iepildīts pudelēs. Šie apzīmētāji norāda, kādā veidā iepakotu produktu saņems tiešais lietotājs.
- **noformējums**, piemēram, sālījumā, bez taras. Šie apzīmētāji norāda, kādā stāvoklī būs produkts, ko iepakojumā saņems tiešais lietotājs.

Pie šīs grupas nepieder:

- pārējie apzīmētāji pārtikai, dzērieniem un ēdieniem, kas klasificēti H iedaļā.

C IEDAĻA. ĪPAŠAS KVALITĀTES UN DARBĪBAS REŽĪMA MATERIĀLI/IZSTRĀDĀJUMI

Pie šīs iedaļas nepieder:

- ar vidi saistīti apzīmētāji, piemēram, otrreizējā pārstrāde un apstrāde, kas klasificēti D iedaļā.

A grupa. Īpašas kvalitātes materiāli/izstrādājumi

Pie šīs grupas pieder apzīmētāji, kas saistīti ar:

- pretestības īpašībām, piemēram, ūdensnecaurlaidīgs, uguni slāpējošs, stiegrots un pastiprināts;
- komforta/sanitārajām īpašībām, piemēram, ergonomisks, bez azbesta un sterils;
- īpašu izmantošanas veidu, piemēram, iegremdējams un pārnēsājams;
- lauksaimniecību, piemēram, organisks, saimniecībā audzēts un kultivēts.

Papildu definīcijas

- **Vienreizējās lietošanas**: produkts, ko paredzēts lietot vienu reizi un tad izmest, bet ko var lietot atkārtoti.
- **Vienreizlietojams**: produkts, kuru paredzēts lietot tikai vienu reizi un kurš pirmās lietošanas reizē tiek sabojāts tā, ka tas nav lietojams atkārtoti.
- **Daudzkārt lietojams**: produkts, kas paredzēts atkārtotai lietošanai.

B grupa. Darbības režīms

Pie šīs grupas pieder:

- spiediena un sprieguma apzīmētāji;
- enerģijas veids, ko izmanto transportlīdzekļiem, iekārtām un citiem aparātiem;
- citas transportlīdzekļu, dzinēju, iekārtu un aparātu pazīmes, piemēram, 4 riteņu piedziņa, automātisks, vienfāzes.

D IEDALA. VISPĀRĪGI JAUTĀJUMI, ADMINISTRĀCIJA

A grupa. Vispārīgi un administrācijas apzīmētāji

Pie šīs grupas pieder:

- īpašs statuss, galvenokārt pakalpojumiem, piemēram, valsts/starptautisks, publisks/privāts utt.;
- apsaimniekošana, administratīvs utt.;
- sociālie apzīmētāji, piemēram, sociālais darbs, norādījumi utt.;
- ar vidi saistīti apzīmētāji, piemēram, otreizējā pārstrāde, apstrāde utt.

E IEDALA. LIETOTĀJI/IEGUVĒJI

A grupa. Lietotāji vai ieguvēji

Pie šīs grupas pieder:

- jebkāda veida lietotāji vai ieguvēji, norādot vecuma grupu (zīdaiņi, bērni, pusaudži utt.), dzimumu, īpašus lietotājus (bezdarbnieki, narkotiku lietotāji, pasažieri utt.);
- invaliditātes veidu saraksts lietotājiem vai ieguvējiem ar invaliditāti.

G IEDALA. MĒROGS UN IZMĒRS

A grupa. Izmēra un jaudas norāde

Pie šīs grupas pieder apzīmētāji, kas nosaka, ka ir nepieciešams konkrēts svars, izmērs/lielums, tilpums, jauda vai spiediens. Lai citētu konkrēto svaru, izmēru/lielumu, tilpumu, jaudu vai spiedienu, jāizmanto papildu apzīmētāji, kas ietverti G iedaļas C grupā.

B grupa. Biežums

Pie šīs grupas pieder:

- dienā, nedēļā utt.

C grupa. Cita norāde

Pie šīs grupas pieder papildu apzīmētāji, kas izmantojami, lai minētu konkrētu svaru, izmēru/lielumu, tilpumu, jaudu vai spiedienu, īpašus vai atsauces datus un daudzumus.

H IEDALA. PĀRĒJIE APZĪMĒTĀJI PĀRTIKAI, DZĒRIENIEM UN ĒDIENIEM

A grupa. Apzīmētāji pārtikai, dzērieniem un ēdieniem

Pie šīs grupas pieder:

- pārējie apzīmētāji, ko izmanto, lai raksturotu īpašu pārtikas sagatavošanu;
- apzīmētāji, ko izmanto, lai raksturotu pārtiku patērētājiem, kuriem ir īpašas vajadzības (bez cukgaļas, veģetārais ēdiens, ēdiens bez glutena).

I IEDAĻA. PĀRĒJIE APZĪMĒTĀJI BŪVNICĪBAI/BŪVDARBIEM

Pie šīs iedaļas nepieder:

- vispārējs pielietojums, kas klasificēts F iedaļā.

A grupa. Apzīmētāji būvniecībai/būvdarbiem

Pie šīs grupas pieder:

- apzīmētāji, ko izmanto, lai raksturotu darbu veidu vai īpašās darbu pazīmes;
- apzīmētāji, ko izmanto, lai raksturotu darbu paredzamo mērķi.

J IEDAĻA. PĀRĒJIE APZĪMĒTĀJI INFORMĀTIKAI, INFORMĀCIJAS TEHNOLOĢIJAI VAI KOMUNIKĀCIJAI

Pie šīs iedaļas nepieder:

- vispārējs pielietojums, kas klasificēts F iedaļā.

A grupa. Apzīmētāji informātikai, informācijas tehnoloģijai vai komunikācijai

Pie šīs grupas pieder:

- apzīmētāji, ko izmanto, lai raksturotu speciālos tīklus (internets, iekštīkls utt.);
- pārējie apzīmētāji, ko izmanto, lai definētu aparatūras un programmatūras īpašās pazīmes.

K IEDAĻA. PĀRĒJIE APZĪMĒTĀJI ENERĢIJAI UN ŪDENS SADALEI

Pie šīs iedaļas nepieder:

- vispārējs pielietojums, kas klasificēts F iedaļā.

A grupa. Apzīmētāji enerģijai un ūdens sadalei

Pie šīs grupas pieder:

- apzīmētāji, ko izmanto centrālā apkures, ūdens sadales, elektrības, naftas un gāzes jomās;
- pārējie apzīmētāji, ar kuriem raksturo īpašus lietotājus enerģijas un ūdens sadales jomā.

L IEDAĻA. PĀRĒJIE APZĪMĒTĀJI MEDICĪNAI UN LABORATORIJĀM

Pie šīs iedaļas nepieder:

- vispārējs pielietojums, kas klasificēts F iedaļā.

A grupa. Apzīmētāji medicīnai un laboratorijām

Pie šīs grupas pieder īpašam mērķim paredzēts pielietojums šādās jomās:

- ķirurģija;
- slimnieku kopšana;
- medicīniska izmeklēšana un ārstēšana;
- lietošana slimnīcās vai laboratorijās;
- medicīniskas preces;
- tiesu medicīna;
- lietošana veterinārajā medicīnā.